

Budget och plan 2023–2025

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Budget 2023 och plan 2024-2025

Inledning

Enligt planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2023 och plan för 2024-2025 uppgår miljö- och hälsoskyddsnämndens budget (anslag) för 2023 till 10,7 miljoner kronor netto.

I nämndens budgetförslag är nettoramén 2023 10,6 miljoner kronor efter justering av kapitaltjänstkostnader och uppräkningskostnader med två procent på nettoramén. För 2024–2025 är uppräkningskostnaden en procent på nettoramén. Antaganden om löne- och prisökningar med två procent har gjorts för perioden.

Nämndens intäkter beräknas öka under 2023–2025. Den nya miljöbalkstaxan som kommer gälla från januari 2022 medger högre intäkter inom såväl hälsoskydds- som miljöskyddsområdet. Det möjliggör en utökning av bemanningen från 2023 med en tjänst inom miljöbalksområdet, vilket ingår i budgetförslaget. Därmed blir bemanningen mer i linje med genomsnittet i länet. Intäktsökningen förutsätter en hög bemanning och en effektiv tillsyn av verksamheter som kan debiteras. Det innebär en utmaning då myndigheten är mycket händelsestyrd och har många viktiga arbetsuppgifter som inte ger intäkter. Många av dessa uppgifter hör till den förebyggande delen av tillsynen.

Investeringsbudgeten uppgår till 0,4 miljoner kronor och omfattar insatser för digitalisering och e-tjänster, konvertering av ärenden i Ecos1 till verksamhetssystem för arkivhandlingar samt medel för oförutsett.

Nämndens servicemål och mål om en stabil kompetensförsörjning kvarstår i budget 2023. Målen är centrala för nämndens verksamhet över tid.

[Ett nytt mål föreslås i budget 2023](#)

"Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktad tillsyn av ytvatten med fokus på minskade utsläpp av förorenat dagvatten till Edsviken och Lilla och Stora Värtan.

Den vatteninriktade tillsynen ska utgå från tillgänglig kunskap och planerade åtgärder i planer och program som behandlar kommunens vattenförekomster, Dagvattenplan och Riktlinjer för dagvatten, kommunens Vattenplan och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2021 – 2027.

[Mål som föreslås tas bort](#)

5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en utvecklad luftövervakning i Danderyds kommun genom luftkvalitetsmätningar.

Målet föreslås tas bort, då det är säkerställt under 2022.

5.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktning för tillsynen över miljöpåverkan och olägenheter från E 18:s trafikverksamhet.

Målet förväntas uppnås under 2022 och utgör därefter en inriktning i kommande tillsynsplaner. Målet föreslås därför tas bort som ett inriktningsmål i budget 2023.

Nyckeltal för uppföljning samt aktiviteter för att nå nämndmålen utvecklas i verksamhetsplan 2023 för miljö- och hälsoskyddsnämnden under hösten 2022.

Nämndens ansvar och uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är myndighetsutövning utifrån ett antal olika lagstiftningsområden, varav de största är miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens områden. Uppdraget innebär kontroll och tillsyn av befintliga verksamheter i kommunen, hantering av anmälan och tillstånd enligt lagstiftningen, hantering av klagomål samt remisshantering.

Miljöskyddsområdet omfattar flera arbetsområden som exempelvis tillsyn över klassade miljöfarliga verksamheter (till exempel bensinstationer och tillverkare), handläggning av tillståndsansökningar och anmälningar (till exempel om efterbehandling av förorenad mark eller hantering av dagvatten).

Hälsoskyddsområdet omfattar tillsyn över bostäder avseende hälsoaspekter (fukt och mögel med mera), lokaler som hygienlokaler (tatuering, fotvårdare med flera), vårdlokaler och samlingslokaler, och inte minst hantering av klagomål på olägenheter för människors hälsa och miljö exempelvis från buller, lukt och nedskräpning.

Livsmedelskontrollen innebär tillsyn över verksamheter som hanterar och serverar livsmedel och dricksvatten. Syftet med regelverket och kontrollen är att skydda människors hälsa. Människor ska inte bli sjuka av livsmedel eller vatten men ska också skyddas som konsument. Med det menas att det ska framgå vad vi köper, och att märkningen ska vara korrekt (så kallad redlighet).

Strålskyddstillsyn utgår från strålskyddslagen och omfattar arbete med radon men också strålning från solarier.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsyn över rökförbud på allmänna platser enligt tobakslagen (Socialnämnden beviljar och utövar tillsyn över försäljning av tobak med mera i kommunen).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har även tillsyn enligt lag om sprängämnesprekursorer. Det betyder ansvar för och kontroll av att de som säljer ingredienser för sprängämnen kontrollerar köparens tillstånd.

Utöver det medverkar miljö- och hälsoskyddsnämnden i arbete med stadsbyggnadsfrågor inom kommunen. Nämndens uppgift är att bidra med kompetens om hur miljöstatusen är (så kallad miljöövervakning), hur planering och utbyggnad påverkar miljön och hälsan samt att bidra med förebyggande råd om hur vi kan undvika eller minimera negativ påverkan på miljö och hälsa. Det görs främst genom deltagande i projekt och genom remisshantering.

Nämndmål

Övergripande strategiområden	Nämndmål
1. Hög kvalitet	1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en hög servicegrad och tillgänglighet
2. Stor valfrihet	
3. Hög attraktivitet	3.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda
4. Hög effektivitet	
5. Stark utveckling	5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktad tillsyn av ytvatten med fokus på minskade utsläpp av förorenat dagvatten till Edsviken och Värtan.

Förändringar av nämndmål

Ett nytt mål föreslås:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktad tillsyn av ytvatten med fokus på minskade utsläpp av förorenat dagvatten till Edsviken och Lilla och Stora Värtan.

Den vatteninriktade tillsynen ska utgå från tillgänglig kunskap och planerade åtgärder i planer och program som behandlar kommunens vattenförekomster, Dagvattenplan och Riktlinjer för dagvatten, kommunens Vattenplan och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2021 – 2027.

Tillsynen införlivas i miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsplaner från 2023/2024 och framåt. Nämndens tillsyn/arbete kan förutom typiska tillsynsåtgärder också bestå i stödjande insatser för andra nämnders genomförande av åtgärder enligt Vattenplanen. Till exempel behövs nämndens/kontorets kompetens om förorenad mark för genomförandet av vissa vattenförbättrande projekt som planerats.

Två mål föreslås tas bort:

5.1 i budget 2022: *Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en utvecklad luftövervakning i Danderyds kommun genom luftkvalitetsmätningar*

Målet föreslås tas bort, då det har säkerställts under 2022.

5.2 i budget 2022: *Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktning för tillsynen över miljöpåverkan och olägenheter från E 18:s trafikverksamhet*

Målet förväntas uppnås under 2022 och utgör därefter en inriktning i kommande tillsynsplaner. Målet föreslås därför tas bort som ett inriktningsmål i budget 2023.

Nyckeltal för uppföljning samt aktiviteter för att nå nämndmålen utvecklas i verksamhetsplan 2023 för miljö- och hälsoskyddsnämnden under hösten 2022.

Ekonomi

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag för 2023 uppgår till 10,6 miljoner kronor (netto). Nämndens nettokostnader ökar med 0,1 miljon kronor jämfört med budget 2022. Nämndens ram ökar med två procent i kompensation för pris- och löneökningar 2023 och en procent 2024–2025 samt justeras utifrån ny overheadmodell. Kapitalkostnaderna ligger på samma nivå under hela planperioden (0,2 miljoner kronor).

Intäkter

Totala intäkterna ökar från 3,3 miljoner kronor till 4,0 miljoner kronor 2023. Under 2024 och 2025 beräknas intäkterna ligga på 3,8 miljoner kronor respektive 3,9 miljoner kronor, men med en viss osäkerhet. I beräkningarna har bedömts att ny livsmedelstaxa kommer att antas under 2022. Beräkningarna är baserade på den nya föreslagna timavgiften, som planeras från januari 2023. Intäkterna för 2024 och 2025 är ytterst osäkra med anledning av nytt nationellt riskklassningssystem inom livsmedelsområdet, som bedöms börja gälla från 2024. Det nya riskklassningssystemet kommer troligen att innebära lägre intäkter.

Den nya miljöbalkstaxan som gäller från januari 2022 medger högre intäkter inom såväl hälsoskydds- som miljöskyddsområdet. Det möjliggör en utökning av bemanningen med en tjänst vilket ingår i budgetförslaget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nettokostnader (miljoner kronor)	-7,5	-10,0	-10,5	-10,6	-10,7	-10,9
Förändring (miljoner kronor)				-0,1	-0,1	-0,2
Förändring (%)				1%	1%	2%

Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	3,7	3,0	3,3	-4,0	-3,8	-3,9
Kostnader	-11,2	-13,0	-13,8	-14,6	-14,5	-14,8
Nettokostnader	-7,5	-10,0	-10,5	-10,6	-10,7	-10,9

Totala intäkterna ökar från 3,3 miljoner kronor till 4,0 miljoner kronor 2023. Under 2024 och 2025 beräknas intäkterna ligga på 3,8 miljoner kronor respektive 3,9 miljoner kronor, men med en viss osäkerhet. I beräkningarna har bedömts att ny livsmedelstaxa kommer att antas under 2022. Beräkningarna är baserade på den nya föreslagna timavgiften, som planeras ifrån januari 2023. Intäkterna för 2024 och 2025 är ytterst osäkra med anledning av nytt riskklassningssystem inom livsmedelsområdet, som bedöms börja gälla från 2024. Det är troligt att det medför en minskning av intäkterna.

Den nya miljöbalkstaxan som gäller från januari 2022 medger högre intäkter inom såväl hälsoskydds- som miljöskyddsområdet.

Främsta orsaken till att totala kostnaderna ökar mellan 2022 och 2023 är att ytterligare en personalresurs är budgeterad inom miljö- och hälsoskydd. De ökade intäkterna möjliggör en utökning med en tjänst. Grunden för tjänsten är att debiterbart tillsynsarbete utförs.

Verksamheten livsmedel ska vara helt intäktsfinansierad enligt krav från Livsmedelsverket och Länsstyrelsen i Stockholms län. Obefogade klagomålsärenden kan dock inte finansieras av intäkter. Det innebär att de ökade livsmedelsintäkterna 2023 medger möjlighet att tillfälligt ta in en extra medarbetare viss tid för stöd under arbetet med klassningsbeslut med mera.

Nämnd (mnkr)	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anslag	-7,5	-10,0	-10,5	-10,6	-10,7	-10,9
Volym						
Egen regi						
Kompensation lagstiftning						
Nettokostnader	-7,5	-10,0	-10,5	-10,6	-10,7	-10,9
Varav kapitalkostnader	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2

Nettokostnader per verksamhet (mnkr)	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nämnd	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Stab	-1,9	-2,3	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
Livsmedel	0,4	-0,4	0	0	0	0
Miljö- och hälsoskydd	-4,8	-5,8	-6,6	-6,7	-6,8	-7,0
Miljösamordning	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Nettokostnader	-7,5	-10,0	-10,5	-10,6	-10,7	-10,9

Nämnd

Oförändrad budget

Stab

Oförändrad budget

Livsmedel

Verksamheten livsmedel ska vara helt intäktsfinansierad enligt krav från Livsmedelsverket och Länsstyrelsen i Stockholms län. Det innebär att då vi i budget bedömer ökade livsmedelsintäkter, ökar även verksamhetens budgeterade kostnader i motsvarande grad. Livsmedelsintäkterna bedöms variera under perioden, 2023 1,9 miljoner kronor, 2024 1,6 miljoner kronor och 2025 1,8 miljoner kronor.

I beräkningarna har bedömts att ny livsmedelstaxa kommer att antas under 2022. Beräkningarna är baserade på den nya föreslagna timavgiften, som planeras ifrån januari 2023. Intäkterna för 2024 och 2025 är ytterst osäkra med anledning av att nytt nationellt riskklassningssystem kommer att gälla inom livsmedelsområdet från 2024. Livsmedelsintäkterna är baserade på att höjning enligt PKV (index) sker inför 2024 och 2025.

Miljö- och hälsoskydd

Intäkterna beräknas variera något under perioden, 2023 2,1 miljoner kronor, 2024 2,2 miljoner kronor och 2025 2,1 miljoner kronor.

Under 2023 planeras enligt behovsutredningen att fastighetsägartillsynen ska fortsätta, det är även i enlighet med den nationella tillsynstrategin. Det finns en stor osäkerhet vad som är utfört och inte inom denna tillsyn. Detta på grund av personalomsättningen inom hälsoskyddsområdet. En sådan inventering och utredning kommer att ske under hösten 2022 inom ramen för kommande behovsutredning. Fastighetsägartillsynen står för ca 80 procent av intäkterna inom ramen för den tillsyn som sker med timavgift under 2023. Därför är denna post osäker. Under 2024 bedöms fastighetsägartillsynen bidra till 40 procent av intäkterna. Det finns risk att debitering faller över på kommande år då tillsynsinsatsen är så pass omfattande.

En ytterligare stor tillsynsinsats sker 2024. Då planeras tillsyn, baserad på timavgift, av frisersalonger. För det fall att insatsen inte sker enligt plan finns en osäkerhet kring intäkterna 2024.

Tillsynsprojekt inom miljöfarlig verksamhet kan generera ytterligare intäkter. Dessa har inte beaktats i beräkningsunderlaget på grund av osäkerheten om sådana kan utföras eller inte. Detta med anledning av personalsituationen samt eftersatt behov i tillsynen under 2022 med anledning av vakanser.

I beräkningen har bedömningen gjorts att trenden är fortsatt uppåtgående 2023 avseende handläggning av värmepumpsärenden. Därefter bedöms inflödet minska något 2024 och 2025. Vad gäller köldmedieärenden bedöms dessa att minska något.

I beräkningen har bedömts att ingen tillsyn av avfallstransportörer kommer att ske under 2023, 2024 och 2025. Om tillsynsinsatsen sker kommer intäkterna att öka.

Främsta förändringen inom kostnaderna är utökning med en tjänst.

Investeringar

Pågående projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Prognos 2022	Beslutad totalbudget
Digitalisering och e-tjänster				0,15	0,15
Oförutsett				0,15	0,15
Summa pågående projekt				0,3	0,3

Planerade projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Prognos 2022	Beräknad totalbudget
Digitalisering och e-tjänster	0,1	0,2	0,1	0,15	0,6
Konvertering ärenden i Ecos1 till verksamhetssystem för arkivhandlingar	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
Oförutsett	0,1	0,1	0,1	0,15	0,4
Summa planerade projekt	0,4	0,3	0,2	0,3	1,2

Planeras för fortsatt arbete med digitalisering och e-tjänster.

Konvertering av ärenden i Ecos 1 behöver göras då informationen behöver sparas på media som är hållbar för framtiden.

Risker

Kompetensförsörjning och begränsade resurser

Marknadsläget för livs-, miljö- och hälsoskyddsinspektörer är god. Under 2021 har avdelningen haft ett stort personalbortfall. Det finns en risk för ytterligare personalbortfall och under 2021 och 2022 har avdelningen haft svårighet att rekrytera inspektörer. Rekryteringsprocesserna drar ut på tiden och det blir en ännu mer ansträngd arbetssituation för de medarbetare som arbetar på avdelningen. Ny personal ska introduceras och kanske inte kan handlägga ärenden med samma effektivitet som en medarbetare som har arbetat längre. Risken finns att trenden fortsätter även under kommande år. Följden kan bli att myndigheten inte hinner med den tillsyn som är planerad.

Resurserna enligt budget är maximalt planerade för den tillsyn som nämnden ska leverera. De små marginalerna för oförutsedda händelser innebär en inte obetydlig risk för verksamheten. Till exempel kan den planerade tillsynen behöva stå tillbaka för mer prioriterade händelser som sker under året. Det kan innebära att planerad tillsyn uteblir, att kontrolltidsskulder uppstår och att nämndens intäkter påverkas. Större händelser som matförgiftningsutbrott, miljöbrott och olyckor med mera ruckar lätt på den ambitiösa planeringen. Inspektörerna svarar själv för en stor del av den administration och systemförvaltning som inte är obetydlig i verksamheten. Det är en risk när det gäller att få ut så mycket kvalificerad tillsyn som möjligt av befintlig personals tillgängliga arbetstid. Miljö- och stadsbyggnadskontoret ser ett behov av permanent utökad bemanning för tillsynen och ökat stöd i administrationen. De ökade intäkterna enligt budgetförslaget möjliggör en utökad bemanning med en inspektörstjänst inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Arbeta pågår med att fördela viss administration till staben och det ska utredas om vissa systemförvaltningsuppgifter kan köpas av It-leverantör.

Kommunens årsarbetskrafter miljöbalkstillsyn per 10 000 invånare är 1,07 2021 och medel i kommunerna i länet är 1,71 årsarbetskrafter per 10 000 invånare. Självfallet skiljer sig komplexiteten och arten av miljöbalkstillsynen mellan kommuner, men det kan konstateras att jämförelsen visar att årsarbetskrafter miljöbalkstillsyn per 10 000 invånare är lägre än medel för kommunerna i Stockholms län. För livsmedelskontrollen är motsvarande siffra 0,43 årsarbetskrafter per 10 000 invånare. Medel för kommunerna i länet är 0,56 årsarbetskrafter per 10 000 invånare. Siffrorna ger en indikation om att Danderyds kommun har en mer slimmad organisation för sin tillsyn än flertalet andra kommuner.

Organisatoriska och regelförändringar (som till exempel efterhandsdebitering) medför ökat administrativt arbete för personalen liksom att en ökad digitalisering kan komma att ta administrativ tid, vilket kan påverka tillsynen. Lägre grad av tillsyn påverkar i sin tur intäkterna.

Intäkter från tillsyn enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Med anledning av det ekonomiska läget efter coronapandemin samt kriget i Ukraina och efterföljande negativa ekonomiska situation finns risken att flera verksamheter som har livsmedelskontroll kan få ekonomiska svårigheter. Priset på livsmedel och energi har ökat betydande. Fler verksamheter kan gå i konkurs eller få svårighet att betala de avgifter som ingår i livsmedelskontrollen. Frågor om att få möjlighet att sänka avgiften i enskilda fall kommer troligen att öka. Det kan ändå konstateras att under 2022 har kommunen fått in fler registreringar av nya verksamheter jämfört med motsvarande tid 2021.

Från 1 januari 2023 kommer efterhandsdebitering att ske, ändringen innebär en mindre effektiv administration. Det är möjligt att efterhandsdebiteringen medför mindre intäkter om färre kontroller av verksamheter hinner utföras, till exempel med följd av personalbrist. Däremot kommer timavgiften öka om nya taxor antas, för att börja gälla 1 januari 2023. Uppföljande kontroll kommer att bli dyrare för berörda verksamheter. Med anledning av de nya taxorna krävs administrativt arbete, såsom framtagande av nya rutiner, beslutsmallar och informationsinsats, även under början av 2023. Detta kan komma att påverka tillsynen.

En ny riskklassningsmodell från Livsmedelsverket är under utarbetande och i slutet av 2023 kommer avdelningen att behöva arbeta administrativt med att klassa om verksamheterna. Riskklassningsmodellen beräknas kunna användas fullt ut från och med 1 januari 2024. Det är fortfarande oklart hur detta kommer att påverka livsmedelsintäkterna då modellen är under utarbetande. Dock antas att livsmedelsintäkterna kan komma att minska med anledning av den nya riskklassningsmodellen.

Intäkter från tillsyn enligt miljöbalken

Risk finns att verksamheter i kommunen kan få sämre ekonomisk situation med anledning av högre energipriser och i övrigt högre ränteläge med mera. Detta kan påverka verksamhetsutövarnas möjlighet och förmåga att betala tillsynsavgiften.

Miljöskydd

Ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken trädde i kraft 1 januari 2022. Det finns verksamheter som tidigare har fått årlig avgift som nu får timavgift. Detta kan medföra lägre intäkter om tillsynen inte planeras eller kan utföras ett visst år.

Högre energipriser bedöms medföra fortsatt stort intresse för bergvärme, och bergvärmeansökningarna kan komma att öka ytterligare. Det medför i sig en utökad arbetsuppgift för personalen, dock medför denna handläggning intäkter.

Hälsoskydd

En sämre ekonomisk situation i samhället och hos enskilda kunder kan medföra sämre likviditet för till exempel yrkeshygieniska verksamheter (YHV). Det finns då en risk att verksamheter upphör eller får svårigheter att betala tillsynsavgiften. Det är även möjligt att dessa verksamheter fortsättningsvis efter pandemin har svårigheter med sitt kundunderlag.

I befolkningsprognosen för Danderyds kommun 2022–2037 anges att befolkningen kommer att öka under huvuddelen av perioden 2022–2031. Den största ökningen sker år 2024 till 2028 när det största antalet bostäder planeras i kommunen. Det beräknas bli något färre unga i åldrarna 6 till 20 år. För barn i förskoleålder bedöms förändringen mellan 2022 och 2023 bli ringa. Därefter bedöms barnantalet att öka 2024 och 2025 (en ökning med 37 barn, 2024 till 2025). För barn i skolåldern indikeras att barnantalet kommer att minska något 2023 samt 2024–2025 (t.ex. minskar barnantalet i åldrarna 13–15 år med 125 barn år 2025 jämfört med år 2022 respektive med 51 barn i åldrarna 16–18 år samma år). De demografiska förändringarna bedöms därmed inte medföra ändrade intäkter från tillsyn inom förskola och skola. Samma resonemang gäller även den livsmedelskontroll som sker inom förskola och skola.

Det är rimligt att anta att anmälningar om kompostering kommer att öka. Den sökande debiteras inte för denna handläggning i nu gällande taxa i jämförelse med tidigare.

Under pandemin bedöms klagomålsärenden ha ökat. Det är möjligt att denna trend fortsätter, till exempel kan ett förändrat klimat generera ökade inomhustemperaturer, och därmed ökar klagomål kring detta, samt klagomål som rör luftvärmepumpar kan öka. Ingen avgift tas ut för tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogade. Ofta är handläggningen tidskrävande även för att avgöra om klagomålet är obefogat.

Omvärldsanalys

Nuvarande taxa för miljöbalkstillsynen är 1300 kronor vilket kan jämföras med ett medelvärde på 1340 kronor för kommunerna i Stockholms län år 2022. Till exempel är taxan i Stockholm 1260 kronor, i Vallentuna 1300 kronor, i Solna 1396 kronor respektive 1428 kronor i Sollentuna för år 2022.

Självfinansieringsgraden för miljöbalkstillsynen var 24 procent år 2021. Medelvärdet är 51 procent 2021 för kommunerna i länet. Skillnaden kan bero på mer skrivbordstillsyn under pandemin och framför allt den ökade personalomsättningen under 2021. När resursbrist uppstår måste arbetet med obligatoriska uppgifter prioriteras och som inte alltid kan debiteras. Eftersom självfinansieringsgraden påverkas av många olika faktorer såsom organisation, personalens sjukfrånvaro och vård av barn, ändrade definitioner av nyckeltal samt nivå på taxan är det inte lämpligt att jämföra självfinansieringen mellan miljökontor. Det är stor variation på vilka tillsynsbehov som finns och omfattas av miljöbalken i olika kommuner. All tillsyn kan inte täckas av avgifter, till exempel allmänna utredningar, svara på remisser, miljöövervakning eller arbete med klagomål som inte visar sig vara befogade efter utredning med mera.

Nämndens nu gällande taxa för livsmedelskontrollen ger möjlighet att ta ut årliga avgifter i förskott av varje registrerad verksamhet. Ursprungligen var timavgiften år 2015 1268 kronor vid godkännandeprövning och vid beräkning av årlig kontrollavgift. Därefter har indexuppräknningar gjorts. Den årliga avgiften beräknas 2022 utifrån en timavgift på 1462 kronor multiplicerat med antal riskklassade timmar. Efterhandsdebitering börjar att gälla från och med 1 januari 2023. Då tas möjligheten att ta ut årliga avgifter i förskott bort.

Vad gäller föreslagen livsmedelstaxa, som avses att antas i kommunfullmäktige hösten 2022, beräknas timavgiften till 1500 kronor. Detta medför en höjning av timavgiften om 38 kronor. Stockholm stads timavgift ligger nu på 1510 kronor, Solna stads på 1488 kronor, Södertälje kommuns på 1502 kronor, Huddinge kommun på 1595 kronor och Sollentuna kommun på 1530 kronor. Alla beskrivna timavgifter är gällande från 2022. Taxorna inom Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd är ännu inte uppdaterade. Dessa kommuner tillämpar antingen efterhandsdebitering fullt ut eller har en successiv övergång och använder båda årliga avgifter och efterhandsdebitering fram till slutet av 2022.

Vid uppföljande kontroll som ursprungligen inte var planerad ska verksamheten bära samtliga kostnader. För kommuner med lång restid kan vid uppföljande kontrollkostnader för resväg

och tid överstiga timavgiften. Då kostnader för resor inte får påföras en verksamhet två gånger (en timavgift där resekostnader är medräknade) behöver då en timavgift utan resekostnader användas. Kontoret anser att inga långa resvägar behöver göras i kommunen och en timavgift ska användas både vid planerad och uppföljande kontroll. Övergången till bara en timavgift innebär att uppföljande kontroll debiteras med en högre timavgift än den som används i dagsläget (1292 kronor, 2022). Dock kan verksamheter, precis som tidigare, genom bra efterlevnad av lagstiftningen undvika kostnader för uppföljande kontroll.

Självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen var 107 procent år 2021.

Självfinansieringsgraden är full på livsmedelsområdet i Danderyd efter att ett arbete gjorts med att styra uppgifter och räkna kostnader noggrant och föra dem på rätt verksamheter. Arbetet gjordes med anledning av länsstyrelsens revision och synpunkt att 100 procent kostnadstäckning ska råda inom området. Att självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen blev över 100 procent 2021 är relaterat till pandemin och att kontoret hade lägre kostnader än normalt. Länets kommuner hade 2021 en självfinansieringsgrad på 74 procent, till exempel hade Stockholm 114 procent. Som beskrivet ovan är det dock inte lämpligt att jämföra självfinansieringsgrad i absoluta tal mellan kommuner.